

**AUTORSKÉ PRÁVA NA HRY SÚ VYHRADENÉ. ŽIADEN TEXT NESMIE BYŤ
POUŽITÝ NA ĎALŠIE ŠÍRENIE BEZ PREDCHÁDZAJÚCEHO PÍSOMNÉHO SÚHLASU
AUTORA.**

All right reserved.

Iveta Škripková

Sestry Dušehojivé

KLÁRA, 45-ročná, slobodná

MIŠKA, 38-ročná, vydatá, dve deti, manželka Pavla

EMIN OBRAZ A V NÓM EMA (mŕtva 33-ročná sestra, tanečnica a súčasne Nemá, Múdra, Satine)

TÁ DRUHÁ (milienka Emy)

MATKA

OTEC

PAVOL, Miškin manžel, 45-ročný

PRVÉ DEJSTVO SIMULTÁNNY SEN V ŽIVOTE KRÁSNEJ E.

1. OBRAZ ROK PO

1. scéna

Matka a, Klára

Matkina obývačka. Dominuje v nej Emin obraz. Je obložený sviečkami. Horia. Ema je krásna. Usmievasa v tanečných šatách v životnej veľkosti.

Do miestnosti vstupuje Klára s matkou. Klára má v ruke cestovnú tašku. Matka jej berie tašku z ruky.

Matka:

Zlož sa v tvojej izbičke. A potom pôjdeme. Cintorín je teraz veľmi pekný. Na hrob som nasadila pivonky, sú to jej obľúbené kvety. (pozrie na tašku) Zase máš odtrhnuté uško. Prišijem ho.

Klára:

Nechaj, mne sa to tak páči. (nechce dať tašku)

Matka:

Dáš si čajík? Miška je už tu, išli s manželom po kvietky. Na tržnicu. Detičky nechali u svokrovcov. Pomáhajú im, ako vedia. Sú takí zlatí. Aj mi volajú, že či niečo...no, ja už nepotrebujem nič. Len odísť za Eminkou. Čo povieš na fotku? Je krásna.

Klára:

Ako vždy, mami. Čudné, že aj Pavol prišiel. Dám si kávu, vďaka.

(Matka neodchádza, Klára si sadne za stôl, nepozrie na obraz.)

Klára:

(po chvíli) Čo sa deje, mami? Niečo zlé?

(Matka vytiahne z vrečka noviny Pravda a položí pred ňu.)

Klára:

(číta nahlas) 22. mája pred rokom nás navždy opustila krásna, talentovaná a vrúcne milovaná moja Satine, iným menom Ema, rodená Drienková. Neodišla, lebo chcela.

My, ktoré poznáme tajomstvo Satine, splníme jej sny. Je čas. Tá druhá. (na mamu) Čo je to?

Matka.

Spomienka v Pravde. Včera. O našej Eminke.

Klára:

Vidím, ale... to nedáva zmysel.

Matka.

Myslela som, že ty vieš, čo to znamená.

Klára:

Som šokovaná ako ty.

Matka:

Nemáš predstavu o mojom a tatkovom šoku! Aké tajomstvo? Aké sny? Je niečo, čo neviem o svojej najmladšej dcére?! Kto si toto dovolil?! Čo to je?! Ja sa z toho zbláznim. Pomôž mi, Klárka, mám už len vás! Vieš, koľko známych číta Pravdu?!

Klára:

Mami, nezblázniš sa. Ema nemala nijaké tajomstvá. Ema bola...

Matka:

Nádherná. A dobrá. Nech na ňu nikto nesiaha.

Klára:

Všetci sme ju predsa milovali. Neber si to tak. Nezmyselný a hlúpy inzerát. Nechajme to tak.

Matka:

Len aby!

(Matka ju pohľadká a odchádza. S láskou a s obdivom pozrie na fotku. Klára pozerá na noviny, zlostne ich chytí a ovládne sa.)

2. scéna

Klára, Miška, neskôr matka

Klára:

(šepká) Ema! Nemala som sem chodiť, nerada klamem, vždy sa mi chce grcať. Vieš, že mama to neprežije. Ema, si minulosť. Minulosť existuje len v našej hlave. Nestratím hlavu ani kvôli tebe, drahá. (Klára otvorí sekretár a naleje si plný pohárik, vypije zopár kalíškov za sebou.) Pochop, teraz ide o tatka a o mamu. Poznáš ich predsa dobre. Nemôžu mať vrásky pre takú hlúposť, nepochopia to. Mama to nezvládne, prišla som preto, aby to zvládla. Ema, nie je rozhodnuté, či to spravíme. My, drahá Ema, hovorím aj za Mišu, fakt nevieme, či to dokážeme. Musíme brať do úvahy toľko okolností... Nevieť si to predstaviť. Ani tú druhú... Je tu toľko bolesti. Treba, aby sme ju zacelili, zahojili, čo sa ešte dá, aký zmysel má sypať soľ do rany, naša krásna?

(Vchádza Miška s kvetmi, kvety dá pod obraz.)

Miška (potichu)

A čo sa stane potom, sestra? Bude niekto menej nešťastný, alebo viac šťastný?

Klára:

Neviem, ale aspoň si v pokoji vypijem kávu, čo teraz nemôžem. Vitaj! (objímu sa)

Miška:

Ponáhľala som sa. Tušila som ťa. Muž bol nervózný, škoda rečí.

Klára:

Načo si ho sem brala? Mal ostať s deťmi. Doma.

Miška:

Poznáš spôsob, ako ho sem nevziať? Chce byť pri tom, teda akože pri mne.

Klára:
Hej, a myslí na Emu.

Miška:
Uvidím, dokedy to so mnou vydrží.

Klára:
Prepáč. (znovu sa objímu)

(Vchádza matka, nesie kávu.)

Matka:
Ach, Kláríka, stále si sa nezložila do izbičky. Chceš pomôcť s vykladaním?

Klára:
Nie, mami. Mám len zopár somarín.

Matka:
Aké krásne kvety! Kávičku, Miška?

Miška:
Nie, zlatko, čajík.

Matka:
Jazmínový ako vždy.

Miška:
Presne tak, srdiečko.

Matka:
Lúhujeme ho...

Miška + Klára:
Osem minút!

Matka:
Aha. Hneď. (odchádza)

Miška + Klára:
(na seba, súčasne) Videla si Pravdu? (úsmevy)

Klára:
Jasné.

Miška:
Jasné nie je nič. Čo urobíme? Máš to? Tu?

Klára: (prikývne)

Miška:

Stále neverím, že je to možné. Rovnako ako pred rokom. Je to šialené.

Klára: (prikývne)

Miška:

A keď príde...

Klára:

(šepká) Mama alebo tá druhá?

Miška:

To je jedno, do čerta.

Klára:

Hm. A je tu tatko.

Miška:

(na obraz) A vlastne aj Ema.

Klára:

Bože! Čo ďalej?

Miška:

Vezmeme do úvahy všetky okolnosti.

Klára:

(ironicky) A to sa dá? A potom čo?

Miška:

A potom zošalieme.

Klára:

(nežne) Skvelá predstava. Zošaleli by sme naraz, jednou a tou istou záchrankou by nás odviezli do pakárne. Všetkých cvokdoktorov by sme podplatili, aby sme ležali spolu na izbe.

Miška:

A tam by sme konečne nerobili nič. Nič nevybavovali. Nič neriešili.

Klára:

Nežehlili. A nezohľadňovali.

Miška:

Nevysvetľovali. Nijako by sme sa netvářili. Len by sme dostávali farebné pilulky a cmúľali ich ako cukríky. A spali by sme celý deň!

Klára:

Alebo by sme pilulky spláchli do vécika a kecali od rána do večera. Prečo je svet taký skazený? Smutný? Zlý? Ema by k nám prišla vo sne a tancovali by sme spolu ako

kedysi...

Miška:

Ja to mame nepoviem.

Klára:

Asi ani ja.

Miška + Klára:

A keď príde tá druhá?!

(Vchádza matka s čajom, usmeje sa.)

Matka:

Oddýchnite si, dievčatá, aj pre vás to je ťažké.

Klára:

Bude.

Miška:

Je, mami, stále je.

Matka:

Stále čakám, že príde a vo dverách zakričí: mami, kúpeľ, nohy ma bolia ako divé!
Mávala ich celé krvavé. Ale aké to bolo kúzelné, to tancovanie. Akoby nemala skutočné nohy, ale krídla. A pritom taká drina.

Klára

Všetko je drina, keď to robíš naplno, mami.

Matka:

Tanec je mimoriadna drina.

Miška:

Hej, hej. Bola úžasná. (na K) My s našimi zadkami sa ledva odlepíme od zeme.

Klára:

Nedaj si tri lyžičky cukru do čaju, obleč tepláky, behaj a pôjde to.

Matka:

Ema nikdy nebehala, pokiaľ viem. Na tanec treba talent.

Miška:

Iste, mami, iste. Klára žartuje.

Klára:

Kávička bola výborná, maminka.

Matka:

Dobre, dievčatá, a kedy pôjdeme? Už by som aj išla. Kvety máme.

Miška:
(zrazu) Čakáme na Pavla.

Matka:
Fajčí s otcom na balkóne.

Klára:
Aj ja by som si bafla.

Matka:
Kláríka!

Miška:
Tak potom... asi hádam možno aj môžeme...

Klára:
(gesto nepochopenia na M) Chvíľu ešte počkať. Nemám rada veľa ľudí na cintorínoch.

Matka:
Čo tam po ľuďoch. (na K + M) Však viete, kto napísal to oznámenie o Eme?

Klára + Miška:
(súčasne) Nie.

Matka:
Len aby!

3. scéna

Klára, Miška, matka a Pavol
Vchádza Pavol, zahľadí sa na obraz, záblesk smútku.

Pavol:
Aha, tu ste.

Klára:
A kde by nás rád našiel? Na cintoríne? (ironicky)

Pavol:
Chýbaš mi, švagrínka. (objatie)

Miška:
Kde je otec?
Pavol:
Ešte na balkóne.

Matka:
Fajčiť neprestane.

(Počuť zvonenie pri dverách.)

Miška:
Aby nemusel byť dnu.

Matka:
Prosím?

Klára:
Fajčenie je droga, s tým nič nenarobíme.

Miška:
Hádam ani nemusíme... byť také prísne. Mami, odložme to na zajtra. Klára je určite unavená.

Matka:
Vaša sestra stojí za trochu únavy.

Pavol:
Samozrejme.

(Kašeľ, vstúpi tatko.)

Tatko:
Je tu nejaká osoba a chce hovoriť s Klárou.

Miška:
(rýchlo) Nie je tu, povedz. Nikto z nás tu nie je. Sme na cintoríne.

Tatko:
Povedal som, že sme všetci doma.

Matka:
Jáj, tatko, ty nikdy nevieš, čo treba povedať.

Klára:
Nemyslím, že chcem s niekým hovoriť.

(Pavol sa jemne usmeje.)

Pavol:
Klára nerada hovorí.

Klára: (nečakane prudko) Raz som nedržala jazyk za zubami a doplatila som.

Pavol:
(úsmev) Poznám to?

Miška:

(prehnane) A možno by sme ťa mali nechať osamote s návštevou, pozrieme, či je naše staré auto v poriadku...

Pavol:

Je v poriadku.

Miška:

Naša mama nemá rada pach benzínu. Ideme to skontrolovať.

Matka:

Aká osoba?

Tatko:

Pekná. Nepoznám.

Matka:

Žena? Klára, teraz ťa hľadá akási žena? Cudzia žena?

Miška:

(zase kamufluje) Mami, možno je to kolegyňa alebo spolužiačka z gymnázia, nehovorila si, že si stretla kamošku zo školy na stanici? Skoro sa nepoznali, mami, čas tak letí!

Klára, dobehneš nás, keď sa porozprávaš. Nebojkaj sa, mami, Klára sa rada prechádza.

Pavol:

Áno, Klára sa veľmi rada prechádza. A rada dobieha.

Klára.

Fakt, najradšej všetko dobieham. A niekedy ma iní dobehnú.

Pavol:

Rád počkám s tebou.

Matka:

oprie sa o Mišku) Keby si vedela, ako ma to stále kvári... Počkáme ťa. Nie je predsa normálne, aby sme na cintorín išli každý zvlášť. Deti, načo sme sa potom zišli?

Pavol:

Súhlasím, mami, načo sme sem išli celé tri hodiny?

(Miška a matka odchádza, Pavol ide za nimi, tatko sa zastaví na odchode.)

Tatko: T

Tak tej peknej poviem, že si tu. (potichu) Neuveríš, ale na mamu treba teraz dávať pozor ako na malé decko. Nestíham nič. (odchádza)

4. scéna

Klára, Tá druhá

Klára pohrozí obrazu Emy. Dnu vstúpi Tá druhá.

Klára:

To nebol dobrý nápad. Pravda.

Tá druhá:
Prečo?

Klára:
Spravíme, čo treba. Nepotrebujeme ťa. Ani inzeráty.

Tá druhá:
Klára! (úsmev) Neklam, nikdy nič neurobíte. Nesúdim vás. Daj mi, čo treba, a vypadnem.

Klára: T
Tak si to nemala spraviť. Pred rokom. A mala by si pokoj.

Tá druhá:
Spravila som, čo chcela. A do vás sa nestarám.

Klára:
A kto si ty? Ty nie si. Si nikto. Tu nie si. Neexistuješ. Načo sa hráš? Na spasiteľa?
Jedného poznám, visí v kostole a mlčí.

Tá druhá:
Skús hľadať inde. Ja som ju milovala.

Klára:
Mlč.

Tá druhá:
Máš svoju časť? Miša tiež?

Klára.
Nestihli sme si nič povedať.

Tá druhá:
(usmeje sa) Dobre, potom to musím povedať vašim. Tak chcela Ema.

Klára:
Neuveria ti. Nepoznajú ťa. Si cudzia. Potrebujem čas. Musím sa dohodnúť so sestrou.
Pochop, nie je to celkom normálne pre normálnych ľudí.

Tá druhá:
Ušetri ma tvojich názorov na to, čo je alebo nie je normálne.

Klára:
A ty mňa rečí o láske!

Tá druhá.
Nikdy sa nedohodneme. Viem to. A ani to nechcem. Prídem zajtra o tretej. Tuším ma pozveš na čaj. To je posledné, čo môžem pre vás urobiť. Zajtra poobede, kolegyňa. Chcem obidve časti. Ináč... však vieš.
(odchádza)

5. scéna

Klára, Miška, neskôr Pavol, tatko a matka

Klára nervózne odhodí tašku. Vypadne z nej krabička. Zdvihne ju. Pribehne Miška, vykrične.

Miška:

Ježišikriste, schovaj to! (na K spýtavo) Odišla? A chcela?

Klára:

(ticho) Prišla. A chcela. (schováva krabičku) Máš?

Miška:

Asi. Hej. Hádam. No, mám, mám.

Klára:

Ema nám neverila. Poistila sa. Má to povedať našim, ak...

Miška:

Do riti! A čo teraz? Ema?!

Klára:

Prečo sme z toho také... nesvoje? Však nežije.

Miška:

Tá žije! Pôjdeme na cintorín znovu a zbytočne? Ja to už nedokážem. Rob niečo!

Klára:

Odpadnem? Nemôže ti byť zle? Tehotná? Ja nemôžem byť tehotná, ale ty áno!

Miška:

Neblázni! Nie som tehotná.

Klára:

Je to lepšie ako pokazené auto, ktorým ste pred chvíľou došli.

Miška:

Nechcem byť tehotná.

Klára:

Ja áno.

Miška:

Kristepane, Klára! To je okaté. Však nemáš ani frajera.

Klára:

Dala som sa oplodniť z umelej banky.

Miška:

Ja skapem. Radšej nie. Dobre, budem tehotná, jaj, bože, toto mi bol čert dlžen,

dúfam, že ten môj magor z toho neurobí škandál.

Klára:

(ironicky) Nie je romantický ten tvoj magor?

Miška:

Zabije ma. Achach! (vzdychne a odpadne)

Klára:

Mami! Preboha! Tatko! Pavol! Miša! (všetci dobehnú, obkolesia Mišku, kriesia ju)

Matka:

Ježišmária, Miška moja!

Klára:

(na P) Nie je tehotná?

Tatko:

Anciáša!

Pavol:

Nič nevravela.

Klára:

To sa nehovorí, kým si nie sme isté.

Pavol:

(prekvapene) Miška?!

Matka:

Ty to nevieš? Veď si jej manžel.

Tatko:

Anciáša!

Klára:

Mama, dnes je na nás toho akosi priveľa. Možno je Miška... No ráno je asi múdrejšie večera, čo ty na to, Paľo? Pôjdeme tam zajtra, však, tatko?

Tatko:

Anciáša. Ako poviete.

Matka:

Hej, hej. Keď je zle, je zle.

Pavol:

Miša... Neviem, čo ju to pochytilo? Netreba zavolať lekára?

Klára:

Neviem, nikdy som nebola tehotná.

Matka:

A mne nikdy nebolo zle. Paľko, nepreháňaj! Však to nie je po prvý raz. Vezmi ju do izbičky. (na obraz) Emík, Emík, prideme. Sme tu všetci. Papa, láska. Dobrú noc. A Klárka, nezabudni zhasnúť sviečky, keď pôjdeš do svojej izbičky.

(Pavol podoprie Mišku, tatko podopiera mamu a odchádzajú. Klára prikyvuje. Osamie v miestnosti.)

2. OBRAZ EMINE ROKY, EMINE KROKY

1. scéna

Miestnosť s obrazom Emy,

Klára, Predstava Emy z obrazu, Nemá

Klára znovu podíde k sekretáru a naleje si do pohára. Pozerá na Emu.

Klára:

Moja krásna, aj keby si bola živá, živšia ako ja teraz, aj keby si tancovala

passo dobre šialenejšie, ako keď si ešte mohla tancovať a chlapi šaleli, nedám ti moju hlavu starú. Nie, nevydám sa do rúk našej mamy. Pochop, som najstaršia!

Vždy som za vás schytala. Ako jej vysvetlím, že som nič netušila? A keď som tušila, že som mlčala? A Miša? Má aspoň decká. Mama ju omilostí, ale ja, Eminka, odkedy si odišla, nemám nič. Nie som nič. Necítim nič. Ani tancovať si ma nenaučila! A tak som chcela. Nedávno som sa prihlásila do kurzu a šéfom bol taký buzerant, že som odišla po dvoch skúškach. To sa nedalo počúvať tá jeho buzi buzi buzikovčina. Prepáč. So ženami to asi nie je také isté. Nemôžem sa ubrániť odporu, i keď chcem, želim si, aby bolo dobre. On chytil chlapov za ruku, až mi z toho bolo zle. A mňa nevidel. Prehliadal ma. Pochop, vždy mi išlo na nervy chlapské okukávanie, tá má teda kozy, alebo didi... To hovoril, vieš kto? No, Pavol. Žral ťa očami a vyhúkol, tá má didi! Miša má asi druhá po tebe dobré didi. Alebo všetky máme dobré didi? Prepáč, nezvládam to. Ani dnes.

(plače) Ema! Kriste! Mala si ma naučiť tancovať... Jáj, tak ten buzík sa na mňa díval, akože, milost'pani, krok vpred, krok vzad, zadoček, pevne, vraj, ha! A nevidel nič, ani

toto (ukáže na zadok), ani toto (ukáže na prsia) a ja som nebola pri ňom ani žena, ani Klára, ja neviem, kto som bola, stará korytnačka som bola, lebo som nemala ten malý

pevný mužský zadok! Prepáč, Eminka. Mne sa to hnuší. Keby som ťa nepoznala, tak to neriešim. Čo riešim?

Chcem len, aby bolo všetko v pohode. Ja, Ema... Nemám názor na tie veci, ale chápem ťa. Pochop aj ty, Emi, že našej mame sa nedá nič vysvetliť. A tatko mal vlani infarkt. Ako to oznámime, aby sme im nespravili zle? Nie, nie, nemala si tej onej tvojej dovoliť, aby takto vystrčila rožky. My sme tvoja rodina, nie ona! Ani tancovať si ma nenaučila! Bože, ty si sa vznášala... plávala si vzduchom akoby bol vodou, akoby si nemala telo, ohromný prúd do teba vstupoval... a ja, ja...

Aj ja som bola závislá od toho, ako ma vezmeš do náručia!

(Z obrazu vystupuje Predstava Emy, Nemá. Vezme ju do náručia. Tancuje s ňou.)

Klára:

(dychčí) Emina, Emina... povedz niečo! Čo mám urobiť? Odpusti mi, že váham.

Nemyslím na seba, myslím na teba. Najlepšie by bolo, keby si ostala, čím si pre našich bola. Komu už pomôže iná verzia? Ani tá prvá nie je zahojená.

(Nemá ryba ju pobozká. Zhasnú sviečky. Klára zľahka vykrikuje.)

2. scéna

Miestnosť,

Klára a Pavol

Pavol zasvieti tieňovú lampu. Klára sa schová vedľa sekretára. Zatiaľ ju nevidno.

Pavol:

Klára? Si tu? Klára, kde si zmizla? (pozrie na obraz) To by som nedovolil. Odtiaľ potiaľ. Trochu to prehávajú. Prepáč, Ema. (po chvíli) Nemá to zmysel. Nikdy som ti nepovedal, že ja... no teraz je všetko jedno. Asi si nenašla toho správneho chlapa. Keby si stretla skutočného muža, gentlemana, bola by si iná. Taká krásna žena ako ty... Obdivoval som ťa, aj keď som vedel, že ty... hm, že ty.

Klára: (potichu)

Čo?

Pavol: (zmätene) Ema...?

Klára:

(vášnivo) No čo? No čo?

Pavol:

(obzerá sa) Ale hovädina je to.

Klára:

(nežne) Povedz, čo si začal, že ty..., že ja... áno?

Pavol:

(zlostne) Klára! Si malá?!

Klára:

(vystúpi z tieňa sekretára) Vystrašil si ma.

Pavol:

Sľediš tu ako šibnutá.

Klára:

Dnes nám všetkým šibe.

Pavol:

Nespíš?

Klára:

A ty? Potreboval si sa so svojou platonickou láskou porozprávať?

Pavol:

Aj ja ťa rád vidím, Klára. (vážne) Je naozaj tehotná?

Klára:
(necháľpavo) ... Ema?! Nepreháľaj! Čo si chcel povedať Eme?

Pavol:
Nezahovoriš to.

Klára:
Musíš predsa vedieť, čo sa u vás deje.

Pavol:
Asi to nie je náhoda.

Klára:
(s úsmevom) To určite nie, v žiadnom prípade.

Pavol:
Že zrazu je tehotná, keď väčšinou nechce.

Klára:
Nepotrebujem vedieť podrobností, drahý. A dobrú.

Pavol:
(zastaví ju) Čo vieš? Čo sa tu deje?

Klára:
Prečo by normálna žena v normálnom manželstve s normálnym mužom nemohla normálne otehotnieť. Poznám väčšie zázraky.

Pavol:
(potichu) Lebo nie je normálna.

Klára:
(potichu, zlostne) Ty nie si normálny!

Pavol:
Lebo je rovnako frigidná ako jej sestra.

Klára:
(zlostne) A možno si práve ty neschopný!

Pavol:
(ironicky) A čo keď je to choroba? Možno sa dedí? Z pokolenia na pokolenie? Nevieme, prečo sa to v hlave pomoce? A čo ty? Bavia ťa muži, alebo si radšej na ženy? A možno na sestry?

Klára:
(schyťí ho) Drž sa odo mňa, ty sprostáľ, a nepchaj nos, kde netreba.

Pavol:
Švagrinka, chcem vedieť, čo sa deje. (nepustí ju) Prečo sme nešli na cintorín?

(objíme ju, Klára sa mierne bráni) Zbožňujem tvoju tvrdohlavosť, zlosť, odpor, nervozitu, neprístupnosť, to všetko pomiešané do rozkošnej fúrie, čo nevedela nikdy klamať!
Pokiaľ viem, ty si chcela veľmi, veľmi tancovať, nooooo, aby nám prešiel čas, kým nevyklopíš, kto spáva s mojou ženou alebo o aký podraz tu ide!
(Klára mlčí, muž ju núti tancovať.) Začínam sa báť, že to bude dlhý tanec. Klára, tanec je skoro ako sex! Cítiš? Telo na telo. Ani sa nečudujem, že Ema prešla na ženy, stále takto pri sebe, s mužmi, nijaké tajomstvá, zase si pribral, tu máš nové tukové vankúše a tade to tečie pot...

Klára:

(s odporom) Toto je asi tvoj jediný sex po dlhšej dobe, však, pán švagor?!

Pavol:

Vraj je viacej buzičiek ako lesbičiek.

Klára:

(prudko ho odstrčí, kričí) Idiot! Nechápem, ako som ťa mohla mať rada!
Nechápem, ako si ťa Miša mohla vziať! Obidve máme v hlave ementál!
Aspoň Ema mala pokoj od takýchto kreténov !

(Klára vybehne, náročky zhasne svetlo. Pavol hlučne odchádza.)

3. scéna

Miestnosť,

Miška, tatko, neskôr matka, Klára

Vojde Miška v župane. Zapáli. Pristihne tatka ako sa kradne ku sekretáru.

Tatko:

(ospravedlňujúco) Cigarety... (vyberie cigarety) Ale mame...

Miška:

Keby si nemal infarkt, tak... nepoviem. (rezignovane) Obidvaja vieme, čo vieme.

Tatko, tatko... keby si nebol tatko.

Tatko:

Pôjdeš na balkón? Porozprávame sa?

Miška:

Prepáč, a naozaj sa ti chce rozprávať?

Tatko:

(usmeje sa) Chce sa mi fajčiť.

Miška:

Tak bež. Nikomu nič nepoviem. Vidíš, cigarety som skúšala len raz.

Tatko:

Ani ja to nikomu nepoviem.

(Usmejú sa, tatko jej zakýva, odchádza, Miška si bezradne sadne. Pozerá na obraz. Vyplazí jazyk. Tatko sa zrazu vráti. S cigaretou.)

Tatko:

Spýtal by som sa, čo si také smutné, dievča? Keby som mohol. A mohol by som, keby som nevedel, že nie si jediné smutné dievča v tomto byte. A zrejme nejde o žiadne malé malicherné veci.

(Miška mávne rukou)

Miška.

Máš pravdu. Akosi priveľa smutných dievčat v jeden večer.

Tatko:

Prvou dámou smútku je mama. Neuveríš, ale na našu smutnú mamu treba dávať taký pozor ako na decko. Nestíham to. Ledva si zafajčím. (začne fajčiť) Kade chodí, rozpráva, aká bola Ema dokonalá. Susedia nás už obchádzajú. Minule sa zavreli vo výťahu, aby ju nemuseli počúvať, nešiel dvadsať minút, kým sme nevyliezli domov a nezabuchli dvere. Išli sme pešo ako chodievala naša Ema. Tá sa tak bála výťahov, že radšej chodila pešo. Vieš, že Ema trpela klaustrofóbiou? Všetky dvere museli byť otvorené, všetky skrine sme kupovali bez dverí a dokonca sme nedávali ani vrchnáky na škatule. Nevieš, kde zmizli tie skrine bez dverí? Ešte niečo, naša Ema, keď bola v New Yorku, vyšla pešo na Empire State Building.

Miška:

Hej? To som nevedela.

Tatko:

(vzdych) 88 poschodí.

Miška:

(vzdych) Chápem. Asi nešla pešo.

Tatko:

Asi.

Miška.

Bude to lepšie, keď príde... (zarazí sa) Chcela som povedať jar, ale leto je už tu, prepáč, tati... Prepáč, neviem, čo trepem, a tak nechcem trepať, ale nejako tebe – nám – všetkým pomôcť... No nedarí sa, nepoznám tie správne slová. (objíme ho)

Tatko:

Tie nepozná nikto.

Miška:

Iba mama. (zasmejú sa)

(Vchádza matka v župane.)

Matka:

Fajčíš? V izbe?! Pred dcérou?

Tatko:
(zahasí cigaretu, mame) ...páč.

Miška:
Mami, som už veľká.

Tatko:
Nemyslí teba.

Matka:
Môžete si zo mňa uťahovať, robiť grimasy za chrbtom, aha. Šibnutá matka!
Môžete sa dohovárať, ako ma oklamete s tým podozrivým oznámením v Pravde...
(vchádza Klára) Lebo určite o tom niečo viete a zatlkáte ako vždy! Však?! Prečo mi nepoviete pravdu? Miška?!
Tatko?! Klára?!

Klára:
(posmešne) Tu som. Aj som pila.

Matka:
Môžete sa mi stále vysmievať, že až rok (!) neviem zabudnúť na jedno zo svojich dievčatiek, môžete odmietnuť ísť so mnou na cintorín, ale Emu mi nevezmete už nikdy. Ema neodišla, pre mňa stále žije. A v tejto izbe sa fajčiť nebude, ako keď tu bola, lebo sa jej zhorší alergia.

Klára:
Pokoj, mama, pokoj. Nepreháňaj. Fotky nemajú alergiu.

Miška:
Klára!

Matka:
To nie je obyčajná fotka, ale Ema.

Klára:
Kristepane! Tatko! Však už niečo povedz. Toto je fotka Emy v ráme, žiadna Ema.

Matka:
To je Ema. A vy ste jej sestry.

Miška:
Iste. Ideme spať.

Klára:
Nezaspím.

Tatko:
Ani mama nemôže spať.

Matka:
(na t) Chápeš, že je to Ema?! Hneváš sa na to?

Tatko:
Nie, nie... Nie je to celkom Ema, ale je to aj Ema. (na obraz) Ahoj!

Klára:
Tatko.

Miška:
Ideme, ideme do postele, rodina! Mami, vráťte sa s tatkom do postielky. Oddýchnite si. A ty, Klárka, nebuď taká pantičkárska. Keď chce mať mama Emu v takejto podobe, nech ju má v takejto podobe. Aj ja si ju ľahšie predstavím. (cez plač) Je to také nespravodlivé!

Matka:
Áno. Na svete niet spravodlivosti. Nikdy si na to nezvyknem. Prečo ona?

Klára:
Zajtra nás čaká ťažký deň.

Matka:
Pre mňa sú všetky dni rovnaké, dcérka.

Miška:
Hej, hej.

Klára:
Prepáč, mama. Nechcela som. (na Mi) Pod' už.

Tatko:
Už nič necítiť, mami. Aj sviečky sme zhasli. Môžeme?

Matka:
Navrhujem, aby sme išli na cintorín hneď ráno, najneskôr o desiatej, kým nie je tak teplo. Potom uvaríme obed a spolu sa najeme.

Miška:
To je rozumné. (Klára do nej štuchne)

Matka:
Ešte raz dobrú noc, deti.

Miška + Klára:
Aj tebe, mami.

(Odchádzajú všetci preč. Klára sa otočí, Ema na obraze urobí grimasu. Klára zabuchne dvere.)

DRUHÉ DEJSTVO SIMULTÁNNY ŽIVOT V SNOCH KRÁSNEJ E.

1. OBRAZ SNY

1. scéna Sen číslo jeden

Balkón

Klára, Predstava Emy ako Nemá a Múdra

Klára sedí na balkóne. Spí s otvorenými očami.

Pred Klárou tancuje krásna Ema, po chvíli sa rozdvojí a Klára vidí dve krásne Emy tancovať na rímse balkóna.

Klára:

Ema, nemusíš všetci vedieť, že vystrájaš. Nestačilo ti, že si zase išla za ručičky s babou?

Múdra:

A s kým iným som mala? Cítim, že mi rozumie. Nemusím nič vysvetľovať. Všetko ide samé od seba.

Chápeme sa. Nebojím sa, či ma chce. Vôbec sa nehanbím. Všetky sme si také podobné. Pod' k nám, sestra!

Aj ty máš všetko také isté ako my.

(Emy tancujú)

Klára:

Netáraj. Vráť sa. Neprežijem, keď znovu odídeš. (Emy tancujú)

Dobre, dobre, pohyb bol a je pre teba viac ako ja.

Múdra:

Áno, pani profesorka, pohyb je večný. A ešte večnejšia, ak sa to dá povedať, je...

Klára:

(ironicky) Láska?

Múdra:

... energia. Energia je pre mňa istota. Aha! Vidíš, že ma vidíš, a to vďaka energii, ktorá zo mňa vychádza celý deň. Dobre sa mi leží v kabelke. Vďaka mojej energii sa môžeš ohriať. (druhej E) Neohreje sa, naša Klára, musela by striasť papučky. A vieš, čo treba robiť, keď strasieš papučky? Treba bežať a neobzerať sa! A to Klárka neurobí, to urobí len Krásna. Klárka sa nerada obzerá.

Klára:

Však počkaj, keď príde mama.

Múdra:

Nebud' taká vážna. Možno je to preto, lebo si rýchlo zostarla. Už sa nevieš na ničom zasmiať? Napríklad, poznáš tento? Ide Krásna po lúke a stretne zajaca, čo tu robíš, môj malý, pýta sa. Nič, vraví on, trasiem sa a preberám nôžkami, pod' aj ty preberať, aby som sa mohol menej báť. Dvom je lepšie, keď sa boja. Ty si viacej odvážna, než pekná. Ako si na to prišiel? Čuduje sa Krásna. Lebo chodíš bez papučiek po čistine!

To nejde, povie Krásna, nemôžem s tebou nič preberať, musím moju milú potichu pestovať, ona má tiež veľký strach, že jej niekto pod nohy na čistine hodí hrach!

Zajac nechápe, letí okolo havran a zakráka: ty posero, zapni mozog! Tvoja krásna je puča teplá! Skús ju poje... lala. A Krásna sa hneď roztancovala, akoby pod pätičkami kilo hrachu mala.

Klára:

Haha.

Múdra:

Alebo klasika, inonárodná. Šťastie muža sa volá chcem. Šťastie ženy sa volá – on chce. Myslím, Nietzsche.

Klára:

Zobudíš celý dom. Tatko nám neodpustí, že sa nevyspal. A mama sa nahnevá, že sme zašpinili rímasy, včera ich utierala mydlovou vodou. Prach je všade, prečo ho aj my musíme so sebou vláčiť?

Múdra:

(na Nemú) Môžeme ju oblizvať, sestra. Zlížeme z nej všetky smietky, popolček, čo vošiel do vlasov, pod nechty, hlboko do kože. Budeme jej drahé čistiace prostriedky.

(Nemá a Múdra berú Kláru do tanca na rímse. Oblizujú ju.)

Múdra:

Môžeme spolu pozrieť, či sme také isté. Či si rozumieme každým pohybom.

Za každým slovom nájdeme vlas alebo tvoje mihalnice. Budeme si želať šťastie, aby nás nikto neuvidel, aby nás nikto neprichytil a neodsúdil, lebo sme hnusne špinavé a málo sa kúpeme v čistej vode. Lebo sa tešíme samé a stačí nám tešiť sa samým.

Klára:

(nešťastne, v objatí, ale aj šťastne) A čo potom príde? Čo?

Múdra:

Čo príde často samé od seba?

Klára:

Napríklad: dieťa. Ale ako? Medzi nami ženami?

Múdra:

To musíme nejako premyslieť.

Klára:

Premysli. Ale neklam. Podvody sú neprípustné.

Múdra

Zatiaľ skúsime toto: keď to bude dievčatko, dáme jej meno Kristuska, a keď to bude chlapec, dáme mu meno Kristusko.

Klára:

Radšej sa zobudím. Je to sen! Cítim sa mizerne.

Múdra:

Keď ťa čistíme, tak ťa istíme. Si naozaj taká ako my. Taká si sa narodila! Naše dieťa sa bude volať...

Klára:

Nie sme v Amerike. Nebudem mať dieťa. Som v prechode.

Múdra:

Už nie je na tebe nijaká špinka. Si krištáľovo čistá ako Satine.

Klára:

(bráni sa tancu, bráni sa Emám) Ema, keby si nebola taká... krásna! Taká, ako mama vraví, dokonalá! Keby si nevyzerala tak veľmi ako žena! Keby si bola škaredá a strašne protivná, škulavá a s belmom, nie modrooká, súmerná, vyspelá, talentovaná a šikovná... Keby si nebola skoro báječná žena, ale ropucha!

Ema:

Klára, mrzí ma to. Ema nie je žena, ako by si ju chcela. Ema nie je žena, ako by ju chcela mať mama. Ema nemá mamu. Mama nemá Emu. Ani jedna to nechcela.

(Emy púšťajú Kláru, strácajú sa.)

Klára:

(vykrikuje) Nepúšťaj ma!

(Zjavuje sa Miška, vezme ju do náručia.)

Miška:

(tíši ju) Zase Ema? Nič, nič. Som tu. Viem, meškám. Mala si ju radšej ako mňa.

Klára:

Keby som bola mužom, ožením sa s ňou.

Miška:

Je to tvoja sestra. Nič som nepočula.

(Miška zavrie dvere na balkóne. Svitá.)

2. scéna Denné snívanie

Balkón, nadránom

Miška, Klára

Klára:

Kde si bola? O chvíľu budú všetci vstávať.

Miška.

Pavol. Bol zúrivý. Silou mocou sa chcel hádať. Musela som mu prisahať, že ho podvádzam, potom pokojne zaspal.

Klára:

Nemohla si prisahať hneď, nech máš pokoj?

Miška:

Nepodvádzam ho.

Klára:

Tak prečo si prisahala?

Miška.

Aby bol pokoj.

Klára.

Bože, veď hovorím, nemohla si chcieť ten pokoj o dve hodiny skôr?

Miška:

Myslela som, že ho viac poteší, keď zistí, že ho nepodvádzam.

Klára:

Nedosiahli by ste najvyššie potešenie, keby si sa s ním konečne vyspala?

Miška:

Momentálne by to bral ako najhorší podvod.

Klára:

V tom prípade, srdiečko, si ho geniálne upokojila.

Miška:

(prekvapene) Vlastne som mu pomohla, však?

Klára:

Myslím si stále, že najviac by si mu pomohla, keby sa s ním vyspala.

Miška:

Keď ja už nechcem takto pomáhať.

Klára:

Si jeho žena. A manželia si pomáhajú. Je to normálne.

Miška:

Klára, nepiješ priveľa?

Klára:

Som opitá šťastím, že zaspal a ty si mohla slobodne odísť na balkón.

Miška:

Pavol niečo tuší, preto som pristala na milenca, nech nesiaha na Emu.

Klára.

Keby bol len tvoj Pavol na svete, vieme, čo robiť.

Miška:

Vieš? Aj ja.

(Pozrú na seba. Vyprsknú do smiechu.)

Miška + Klára:

Vyspíme sa s ním obe! A máme zarobené!

Miška:

Ja ti doprajem, sestrička!

Klára:

Nie, ja ti doprajem, sestrička! Ja som s ním chodila prvá!

Miška:

Nie, nie, on síce chodil najprv s tebou, potom so mnou, mňa si aj vzal, ale túžil po Eme. Fatálne.

Klára:

A tú našu E fatálne nevzrušoval. Lebo ľúbila tú druhú, ktorá dnes príde a všetko chce vyklopiť mame a tatkov. A my jej dáme škatuľky s Emou, aby držala zobák a povieme – ahoj, bejby, akože sme sa nevideli. Akože sme neboli. Pápá! A neopováž sa rušiť náš pokoj.

Miška:

(opatrne) Dáme jej tie... škatuľky? Budeme spolupracovať?

Klára:

Vieš dobre, čo pre mňa znamenala Ema, ale keď myslím na budúcnosť, akoby som musela zabudnúť na minulosť. Stále sa mi vnucuje hlas: Zostane to medzi nami. Nikto sa o tom nedozvie. Je to zvrátené, odpusť, Ema.

Miška:

Myslíš, že mama... Že sa to dozvie? Že jej to nejaká dobrá duša povie? Napíše čosi ako zaprášenú reportáž do Pravdy?

Klára:

Vidím tie tituly: Dlho ututľávané tajomstvo krásnej lesbickej tanečnice vychádza po rokoch na povrch! Nikto nedokázal pomôcť kráske omylom nakazenej HIV! V liste na rozlúčku napísala, že chce, aby jej popol skončil v mori pri ostrove Ištár. Aké extravagantné a súčasne romantické! Kto zaplatil letenky?! Odkiaľ vzali príbuzní jej popol? Kto podplatil službu pri peci krematória? Záhada zlatej klietky pokračuje. (potichu) Mama nepochopí ani ako žila, ani ako umrela. A tatko... ja neviem, čo tatko.

Miška:

Mám otázku, ale nerozčuľuj sa hneď. Nemohol by nám pomôcť niekto silnejší?

Klára:

Pavla z toho vynecháme.

Miška:

Možno sa ho tá... zľakne. Predsa len je to chlap. Myslíš, že ony... vôbec neberú chlapov do úvahy? Že sa ich neboja? Že mužov akože fakt nerešpektujú? Že sú pre ne vzduch? Dá sa to? Z tohto pohľadu je to pre mňa nové.

Klára:

Michaela!

Miška:

P

odľa mňa sa ich boja. Ak by ju nejaký pritisol k stene, obrazne povedané, pravdaže, zľakla by sa. Strach má každý. Len neviem, či ho ony majú z chlapov. Poviem to Pavlovi. A Pavol bude rád, že sme ho požiadali o pomoc. O ochranu!

Nie je to rozumné? Pavol by mohol obhajovať naše záujmy, keď je môj muž.

Klára:

Len čo povieš rozumné, viem, že ti načisto preskočilo. Prečo má Pavol rozhodnúť za mňa?! Nech rozhoduje za teba, ja nechcem, neprosím. Dnes v noci prišla Ema a povedala mi: Ema nemá mamu, akoby chcela, mama nemá Emu, akoby chcela. Ani jedna z nás to takto nechcela. Mama si zaslúži vedieť pravdu. Božemôj, prečo som taká zbabelá?

Miška:

A keby sme povedali, že bola trochu iná... Žila vo svojom svete, bez mužov. To síce nerieši jej posledný bláznivý nápad s rozsypaním do mora, ale trochu to uľahčí situáciu.

Klára:

Žila so ženami. Posledné tri roky s tou druhou.

Miška:

Alebo že tá druhá je chlapec, ktorý vyzerá trochu žensky? Mama ju v živote neuvidí, a keď tak z diaľky, postaráme sa.

Klára:

(pobavene) Alebo čo keby sme niekoho najali? Aby mamu a tatka presvedčil, že žil s Emou, kým neodišla, a trčal pri nej v nemocnici, keď tam mamu nechcela. Možno nám tvoj Pavol požičia peniaze na skvele vyzerajúceho džigola.

Miška:

Myslím, že si z nás zbytočne strieľaš, drahá sestra.

Klára:

Nemysli! Skús cítiť Emu! Pre koho iného ako pre nás môže byť dôležitá? Ema to chcela. Nemám k tomu čo dodať. Prosím ťa, mlč a nepodporuj ma v zbabelosti.

Miška:

Ide mi o mamine dobro. Dušu má takú boľavú.

Klára:

Pochybujem, že niekoho vyliečiš tým, že mu budeš hovoriť, čo chce počuť.

Miška:

Nechcem nikoho zničiť. Ani zabiť. Vieš si predstaviť, čo sa stane? S mamou?!

Klára:

Lútosť nie je tabletká na všetko.

Miška:

Klára, nebuď krutá. Čo chceš urobiť, je strašne, strašne tvrdé. Prosím, nerob to. Ja sa nebojím hanby, ktorá sa na nás znesie, lebo, prirodzene, kto už vykrikuje do sveta, že jeho rodina nie je celkom normálna, hm, je trochu inak ladená... prepáč, nejako sa z toho dostaneme, veď nie sme všetci rovnakí a asi ani nemusíme byť, však? Ale spomeň si na mamu. Tá to nezvládne.

Klára:

(postupne čoraz viac intenzívnejšie) Blahoželám k jasnému názoru. Konečne!
Aká hanba? Odkiaľ sa znesie? Z neba? Čo to melieš? Prečo vždy a zámerne zo seba robíš decko, aby si nemusela o ničom rozhodnúť? Naozaj veríš, že pravdu podávame ako kus koláča?

Miška:

Áno. Mama by mala dostať metál za to, že to s nami zvládala. Nemali by sme ju trestať. Je dosť potrestaná, že jej najmilšia E odišla. Sama, bez nej. Mali by sme mať trochu citu. Nie sme bezcitné, nie, nie, nie sme. Mama je v podstate romantický, naivný rojko. A my dve to musíme rešpektovať.

Klára:

Veď to. Nevychovaná smrčka sa mamy neopýtala, či už môže.

Miška:

Klára! Dali sme tomu pokoj rok, môžeme ešte počkať.

Klára:

Minimálne do tretej. Kým tá druhá nepríde.

Miška:

Prečo sme niečo neurobili hneď? (šepká) Hneď ako sme dostali listy, škatuľky?
Lebo sme tomu nemohli uveriť. Lebo sme boli v šoku. A stále sme. Bohvie, kedy to prejde... Rátam s tým, že tá rana sa nezahojí. Nikdy.

Klára:

Nechápeš, čo trepeš? Tebe nejde ani o mamu, ani o Emu. Ide ti len o to, aby si nemala nejaký nový nevyliciteľný problém, ktorého hojenie ťa nesmierne zaťažuje. A ty budeš musieť vybočiť zo známej kúry, ktorú praktizuješ na každom. Už roky. Zmäkčovacia úsmevná kúra na všetky bolesti a rany pre všetky rasy, pre veľkých a malých! Vďaka nej harmonicky prežíváš uprostred oázy pokoja. Zmena kúry ťa tak vyčerpá, že nebudeš vedieť svoje meno, ani kde si, ani ako sa máš tváriť. A ty musíš vedieť svoje meno, ty musíš byť stále fit a v pohode, veselá a voňavá. Predsa si prišla na tento svet, aby si každému dávala radosť, dobro a pozitívnu energiu! Balzam na dušu. Usmiata kúra! A onen problém nevhodne smrdí, do čerta, aký je škaredý a aký odpudzujúci, a veľmi vysáva! Chudinka moja, odkiaľ potom vziať energiu na kúry, keď sa budeš musieť zmieriť s pravdou, ktorá nevoní?!

Miška:

(plačlivo) Vraj s každým úsmevom si predlžuješ život o dve minúty. Čo je na tom zlé?!

Klára:

Všetko, miláčik, všetko. Je to len posratá póza alebo lož, ako chceš.

Miška:

(plače) Vedela som, že mama obdivuje iba Emu, ale že aj ty ma neznášaš a že si až tak zbláznená do Emy, som netušila! Verila som, že si moja skutočná priateľka! Myslela som, že aspoň ty ma máš rada!

Klára:

Kristepane! Ja ťa mám rada.

Miška:

Tak prečo ma trápiš? Nejakو bude.

Klára:
Toho sa bojím.

(Matka zaklope na balkón, Miška otvára.)

Matka:
Ani vy nemôžete spať? Smútíte? No, dievčatká moje, poďme si spolu poplakať.

Klára
Mami, nehnevaj sa. Lahnem si na chvíľu.

Matka:
O pol deviatej sú raňajky. Dáš si bábovku ako vždy?

Klára:
Mami, mám 45... Dobre, s džemom, malinovým, ako vždy.
(Matka ich chce objasť, Miška sa k nej pritúli, Klára odchádza.)

3. scéna Tatkov sniček

Balkón

Tatko, Klára

Tatko fajčí na balkóne. V pozadí, cez sklo upratuje matka a Miška stól z raňajok.
Klára potichu vchádza na balkón. Tatko sa usmeje. Zavolá ju k sebe.

Tatko:
Nevadzte sa s Miškou. Je to dobré dievča.

Klára:
Obidve sme dobré, tati, nemyslíš? Niečo ti musím. Je to dôležité.

Tatko:
Hm. Ale ty si najstaršia.

Klára:
Hej. Musím ti niečo skôr, ako odídeme. (zatvára balkón) Je to dôležité. Možno zložité. Nie, je to v podstate jednoduché, len to vyzerá zložito. Chcem to najprv tebe, lebo aj ty si rodič. Ako mama. Možno s tebou to mama pochopí ľahšie, i keď pochybujem.

Tatko:
Čo je? Miška sa rozvádza? (úsmev) Vydávaš sa? Konečne máš niekoho!

Klára:
To sme už prebrali. Tí, ktorých chcem ja, nechcú mňa a opačne.

Tatko:
Neverím, že medzi mladými to tak funguje. Však aj ja som bol mladý.

Klára:
(úsmev) Rovnováha. Ako predísť problémom skôr, než nastanú.

Tatko:
Výhovorky opustenej slečny.

Klára: T
ati... Nemusíš ma riešiť, prišla som kvôli Eme. Aj keď budeš počuť, čo sa ti nebude páčiť, neprerušuj ma, vydrž do konca. Po prvé: Naša Ema nie je pochovaná na cintoríne. To je len akože. Pre mamu. V tej nádobe nič nebolo. Nesnívaš. Nechápem, že mama na to neprišla, všetko kontroluje. Po druhé, dnes príde jedna dáma, tá, čo prišla za mnou včera, a chce, chce si vziať Emin popol, lebo Ema to tak chcela a ona to rešpektuje, taká bola Emina vôľa, aby jej popol bol rozsypaný do mora, viem, patetické, ale je to fakt, kdesi na ostrove Ištár. Boli tam spolu na dovolenke. No áno, nekomentujem. Tá druhá, teda tá dáma, čo prišla, vieš, však?, to je Emina priateľka. Ale nie taká, ako si myslíš. Ema chcela, aby to – teda – po smrti ju rozdelila na tri časti, aby nám doručila listy, nám dvom, sestram, mne s Miškou, kde všetko vysvetľuje, prečo to chce a kto je tá žena, čo o nej stále hovorím. Posledná vec, asi si to pochopil, dúfam, že áno, Ema nebola taká ako my. Ema bola lesbička. Chápeš? Viem to dávno. A zápasím s tým.

Tatko:
Počkaj, chceš povedať, že hrob je prázdny?

Klára:
Popol máme na trikrát v škatuľkách. Neviem, koho tá druhá podplatila. Urobila, čo chcela Ema.

Tatko:
Počkaj, počkaj, pomaly. To je aj na mňa priveľa. Prečo neposlala listy priamo nám s mamou?

Klára:
Neviem, len si domýšľam. Myslela si, že takto – cez nás dve, so sestrou – to bude pre vás ľahšie. Môžem ti všetko ukázať, list, škatuľku, ak chceš. Aj Miša.

Tatko: (po chvíli) ... Ema akože... bola... Čo tým presne myslíš?

Klára:
Uhm. Lesbizmus je náklonnosť ženy k žene. (po chvíli) Pohlavná. Chcem sa s tebou poradiť, ako a kedy to povieme mame.

Tatko:
Ema?! Naša Ema?! Moja malá Eminka?!

Klára:
Viem, znie to čudne, ale nie je to nič zlé. Proste, stáva sa.

Tatko:
Ema bola chorá, liečila sa. Všetci sme sa rozprávali s lekármi.

Klára: T

o sa nelieči, tatko. Ema bola chorá a žiaľbohu, umrela, ale nie preto, čo som vravela. Nelieči sa to. Je to normálne. Niekedy sa to stane. To neznamená, že je to choroba. Nie je to nič nákazlivé.

Tatko:

Zbláznila si sa? Je to choré.

Klára:

Skúsiš to pochopiť, však? Nedá sa všetkému rozumieť, ale môžeme sa aspoň pokúsiť. Prijat' to. Len ako to povieme mame?

Tatko:

Ema... Naša Ema... Akože žena so ženou? Spolu?

Klára:

Hm, s tou druhou, čo prišla. Bola to jej frajerka.

Tatko:

(vylepí jej zaucho) Je mi jedno, koľko máš rokov! Nebudeš takto ohovárať svoju sestru! Obidve s Miškou ste jej hlúpo závideli! Vieš, koľko chalanov som sám po predstavení odháňal pred dverí jej šatne?

Klára:

Dievčatá sa zvyčajne neodháňajú. Zvyčajne trpezlivo počkajú. Pred dverami.

Tatko:

Jazyk za zuby, ty jedovatá stará dievka! Radšej rozmýšľaj, prečo si si nenašla normálneho chlapa!? Neznášam závisť! A ešte medzi sestrami! Ako sme vás všetky tri ľúbili! Že sa nehanbíš!

Klára:

(skríkne) Dofrasa, tatko! Ja si nevymýšľam! Aha! (vytiahne list a škatuľku)

Tatko:

Radšej poďme na cintorín, čerstvý vzduch nám prospeje. A neopováž sa priblížiť k mame, lebo ťa dolámem. Ema bola výborné dievča. Krásna, dokonalá a dobrá! A taká ostane. Nedomknutá, čistá.

(Tatko sa zaženie po liste a Klára uhne. Ledva zachráni škatuľku. Tatko odíde. Klára zúri na balkóne.)

3. DEJSTVO SIMULTÁNNÁ SMRŤ KRÁSNEJ E.

1. scéna Pri obede

Tá druhá, Miška, Klára, tatko, matka a Pavol

Rodina sedí za stolom a konzumuje posledný chod obeda.

Tatko:

Skvelý obed. Nikto nevie spraviť šalát ako ty, mami.

Matka.

Aj Ema ho mala rada.

Klára:

A potom behala trinásť poschodí po paneláku. Desaťkrát.

Matka:

Hej? A vždy zjedla tri rezne. Mala to zakázané?

Pavol:

Aj ja by som si dal ešte jeden. Druhý. Hádám nemám zakázané.

(Matka spraví gesto, že môže.)

Miška.

Ber si, ako keby som ti niečo zakazovala. (na m) Ozaj sa ti skvele podaril. Taký ja neurobím.

Pavol:

N

everím. Minule sme mali niečo podobné.

Klára:

U niektorých národov majú také zvyky, že jedlo dávajú na hroby. Aby ich príbuzní nevyhľadli. Takto Ema nemusí behať trinásť poschodí. To je dobre. Ak by ste pristali, ja jej jeden rezník a misku zanesiem.

Tatko:

Ocením, keď sa v pokoji najeme na Eminu počesť. Bez sprostých rečí.

Matka:

Myslím, tatko, že istá nervozita vždy bude pri tomto stole. Nie sme kompletní.

Klára:

Kto sa nenaje, býva zlý.

Tatko:

T

Tak jedz! A neznervózňuj!

Klára:

Lebo budeš... hrýzt'?

Miška:

Ako som vravela, mami, ten šalátik je výborný.

Pavol:

Nevezmeš si recept?

Miška:

Vezmem, ak ťa to uspokojí.

Klára:

Som ti povedala, čo ho uspokojí.

Miška:

Nejako ma bolí hlava.

Pavol:
A teraz to príde, posledný chod – odchod.

Tatko:
Nečudujem sa, v takom stave majú ženy rôzne chute.

Matka:
A deti, nechajte si miesto na dezert!

Tatko:
A čo ja? Ja ho nedostanem?

Matka:
Ty, láska, vždy. (s úsmevom) Emin tvarožník.

Pavol:
Ema mala radšej gaštanové pyrė, vřak, Klári?

Klára:
Pyrė si kupovala v cukrárni oproti.

Miška:
Idem si ľahnúť. (ukáže na hlavu)

Tatko:
Beřkaj. Vřavel som.

Matka:
Málo si pila, v tvojom stave treba dodržiavať pitný režim.

(Miřka odchádza, zazvoní zvonec. Miřka a Klára sa pozzrú na seba.)

Klára:
Otvorím!

Miška:
dem, nech ma nikto neruří. (na P) Ty môžeř, ak chceř.

Pavol:
Chcem.

(Miřka a Klára sa ponáhľajú von.)

Tatko:
(zakričí) Nech sa páči, poďte na koláčik!

(Tatko vřtane a rýchlo vychádza. Vzápätí vtiahne dnu Kláru a Tú druhú. Matka je zaskočená. Tatko usadí tú druhú. Žena zatvára kabelku. Klára sa nervózne posadí.)

Matka:
Kávičku? Čajík? Džúsik?

Tá druhá:
(mlčky odmietne)

Tatko:
Vy ste Emina priateľka, však?

Klára:
Skôr známa.

Pavol:
Nepoznáme sa?

Tá druhá:
Nie.

Tatko:
Počuli sme, že... Veľmi škodoradostní ľudia nám vraveli, že Ema nebola celkom v poriadku.

Pavol:
Áno, a čo?

Klára:
Somarina.

Tatko:
Vraj mala slabosť na... ženy.

Matka:
Tatko?!

Pavol:
No, nechám vás, predsa len nechcem byť indiskrétny...

Klára:
Somár.

Pavol:
Ďakujem. Obed bol naozaj výborný. Ako vždy. (odchádza)

Klára:
(na t) Nezdržujeme vás?

Tatko:
Ako to bolo s Emou? Viete, na čo sa vás pýtam? Poznali ste sa dobre?
Bývali ste spolu? V byte? Mali ste spolu nejaké techtle-metle?

Matka:

Tatko! Viete, nám je veľmi ťažko. Pekné od vás, že ste prišli na výročie.

Klára:
Nepôjdeme sa prejsť?

Tatko:
Nech si posedí. Podebatujeme. Otvorene.

Klára:
Vonku je lepšie v tomto teple.

Tá druhá:
Máte pravdu, mali sme spolu prenajatý byt.

Matka:
Nájomné je dnes strašne vysoké. Mladí ľudia ho nemajú ako zaplatiť. Aj štyria, piati bývajú v jednom byte.

Tá druhá:
Hej. No my sme boli len dve. (na t.) Viem, na čo sa pýtate.

Matka:
A to vám schvaľujem, dve baby sa ľahšie dohodnú, nikto ich nepodozrieva zo zlých vecí. Už keby ste mali chlapca medzi sebou, to by boli reči! A vy dve ste si žili bez škaredostí.

Klára:
Tak už to povedz.

Tatko:
O našej Eme.

Tá druhá:
Ema bola moja najbližšia, najlepšia, naj priateľka.

Tatko:
A...?

Klára:
Povedz pravdu.

Matka:
A čo vravela, keď ochorela? Bála sa? Mala by som vedieť, čo cítila.

Tatko:
Mali by sme vedieť všetko.

Tá druhá:
A... a... a nijaké techtle-metle sme spolu nemali. Rada som vás videla. Pôjdem. Nechcem vyrušovať.

Klára:
(buchne po stole) Nechceš?! Ty nechceš!? Kurva!

(Tá druhá rýchlo odchádza. Matka vybehne za ňou s táckou.)

Matka:

Dievčatko, slečna! Emin koláčik na cestu!

Tatko:

(
na K) Skoro som ti uveril. Vieš, čo by sme spravili mame? A Eme?
Netušil som, že z teba vyrastie taká sviňa.

(Tatko odchádza.)

2. scéna Recept na pravdu ako kus koláča

Klára, Ema/ryba

Klára sedí pri stole v obývačke. Na stole ostali koláče. Klára popíja. Pozerá na Emin portrét.

Klára:

Zlatino krásne, nedotknuté, čisté! Dáme coffee speech? Alebo radšej total drunk speech? Ostrov Ištar! Ani pohľadnicu si mi neposlala a mala si sa tam krásne!

Aj bez nás. Háhá, ako je to možné? Ako je možné, že po tom šialenom ostrove túžilo tvoje ženské skazené srdce?! Alebo iné miesto na tele? Už sa v ničom nevyznám. Nielen ja som zbabelá. Pripíjam všetkým zbabelým a chorým od strachu! Drahá, tá tvoja druhá ťa zaprela. Kohút ani nezakíikal. A mama tvojej sliepočke zabalila kus koláča. Za odmenu. Odmeníme každého, prepáč, každú sliepočku, ktorá urobí, čo chceme. Hádám doletí na ostrov Ištar. Tam ťa rozsype a koláč rozmrví do mora. Na zdravie tým, čo si soľ v rane nevšímajú!

(Ema/Satine schádza z obrazu. Sadá si k sestre vo fialovom župane. Zrazu je okolo plno vody. Klára sa smeje, aj sestra. Ema loví mamin koláč a vydáva zvuky.)

Satine:

Drahá, keby si nebola taká vystresovaná alebo opitá, vydýchla by si zlé myšlienky, poslala spleen do čerta a zo zadného kúta pamäte vytiahla dávno známy recept. Pozná ho každá žena. Aj stará dievka. Lesba či hetéra.

Klára:

A čo som ja pre teba.?

Satine:

(objíme ju) Srdiečko, si moje. Stále biješ. A ja ťa dýcham. Počúvaj, napapáme sa. Napráskame. Nažerieme...

Klára:

Už mám dost'.

Satine

(smeje sa) Recept na tvarohový koláčik s pravdou zapečenou do chrumkava. Robí sa ľahko, v teple, najviac za tridsať minút. Suroviny bežné. O koláčoch doktori tvrdia, že nie sú zdravé. Tento je liečivý ako bylina. Jeho podávaním si zachrániš život. Je niečo viac ako život?

Klára:

Páni, sám život?! Dnes budeme seriózne.

Satine:

Dušu určite. Skôr ako začneš, potrebuješ poznať päť krokov o ceste...

Klára:

Len žiarlim. Nemusiš ma strašiť domácimi prácami.

Satine:

Päť krokov o ceste ľahkej vzájomnej spolupráce a spätnej trvalej komunikácie a o ceste takzvaných riešení krízovej situácie. Cestá pripravíš na drevenej doske na drevenom kuchynskom stole. Zľahka pomúčiš to prvé, aby sa ostatné dve vzájomne netreli, a všetky tri hladko do seba zapadli.

Klára:

Prečo sa cítim vinná? Lebo ste mali sex? Asi dobrý. Kriste, ona ťa ochraňuje až za hrob! A ja iba skučím...

Ema/ryba:

Ďalej vezmi rastlinné maslo, môže byť aj olivový olej, žena rada sníva o slnku, a tým natri všetko, čo v ceste ľahkej vzájomnej spolupráce škripe. Aby ste neprestali cítiť, že k sebe patríte, aby sa neobjavili diery pochybností, lebo to je najhoršie, tie pocity, že si nerozumiete a všetko je iné, ako si myslíte.

Klára:

Toto zvládne lesba i hétera? Radšej daj niečo z Freuda.

Satine:

Rozbi tri vajcia, bielka vyšľahaj na sneh a ten pridaj pomaly a spokojne do trvalej komunikácie, aby ste sa ľahko prešmykli okolo neistých vecí a zvláštnych okolností, ktoré bránia ľuďom existovať spolu. Výrazy pochopenia, súhlasu, obdivu a fandaní uvar natvrdo a rozpuč do druhej várky cesta. Dobré ich, preboha, rozmixuj, aby úplne splynuli s tvarom cesta. To ti pomôže pri poslednej vrstve. Pri ceste krízovej situácie. Každú lož, malý veľký podvod, hocijakú katastrofu, nehodu a nenávisť vyhlás za neobvyklý jav a náhodu. Treba ju vhodne pokoreniť, obaliť do strúhanky, rozpustiť v cukre, roztláčať s orechmi, sem tam strčiť do octu a pridať kyslú smotanu. Pokiaľ má tvoj muž alebo partner rád mäso, nebráň sa z problému pripraviť sviečkovú. Čím viac krízovú situáciu ovládneš, tým menej krvi do jaterničky spotrebuješ.

Klára:

Nechytám sa. To je školenie. Ako za komunistov. (smeje sa)

Satine:

Čo je cieľom tejto kuchyne? Spokojný zákazník. A tým je každý, koho potrebuješ, drahá Klára! A koho naozaj potrebuješ?

Klára:

Neviem. Nikoho.

Satine:

Haha. Od koho si závislá?

Klára:

Ja ti nepoviem od chlapa, lebo nijakého nemám.

Satine:

Okolo teba je kopec ľudí, ku ktorým máš vzťahy.

Klára:

A? Neverím na rýchlokurzy.

Satine:

Keď vytvoríš jednotnú, dobre pevnú hmotu, strčíš ju do rúry a upečieš. Vyberieš zopár hrozienuk pravdy. Nie veľa, lebo čím viac, tým je koláč horkejší. Nejde o to minimalizovať pravdu, ale optimalizovať! Hrozienuka rozsypeš na povrchu. Necháš zapiecť. Koláč tisícerych chutí podávame niekoľko dní a nocí. S pohľadmi do očí!

Liečivý účinok je stopercentný. Pravda nebude krutá a nestráviteľná. Ani viditeľná. Ale bude! Chce to len dodržať postup. Pri obidvoch pohlaviach. Obyčajným ženám môžeš servírovať pravdu v podobe jahodových zrní, extrémistkám a alkoholičkám dopraj vo veľkosti kokosového orecha, tým aj tak nikto neuverí, intelektuálkam stačí niečo bazálne, veľké ako bazalka? Maminky ocenia mak, zvykli si na to, že v živote je všetko pekne makové...

Klára:

A čo ty? V čom vyvaľkám to onô pre mlsný jazýček mojej lesbickej sestry?

Satine:

Mňa nemusíš liečiť. Ja nie som.

(Satine zmizne. Klára vykrikuje.)

3. scéna Kým Klára odíde

Matka, Klára

Klára sa balí do tašky. Vchádza matka.

Matka.

Všetci odišli. Ideš aj ty? Prečo si sa nezviezla s Miškou?

Klára:

Nechcela som rušiť.

Matka:

Hm. Však ste sestry. A rozumiete si. To je dobre, že vás mám. Po tom, čo Ema... Pochopila som, že vy ste veľmi dobré sestry. Šťastie, že vás mám, naozaj!

Klára:

Takto je to lepšie, mami. Najlepšie.

Matka:

Tatko je akýsi čudný. Nevieš, čo je s ním? Zase odišiel sám na cintorín.

Klára:

Aspoň sa prejde. Čo si nešla aj ty?

Matka:

Chcela som byť doma, keď odídeš. Všimla si si, prišla som ti uško na tašku?

Klára:

Ďakujem. Nemusela si.

Matka:

Hej. Nič ti nechýba? Máš všetko?

Klára:

Keď niečo zabudnem, hádam to tu nájdem.

Matka:

(zrazu podá Kláre list) Toto by nemal nájsť tatko, myslím. Patrí len tebe.

Klára:

(zhrozene) Mami?!

Matka:

Nehnevaj sa, vypadol sám, zboku, keď som ťahala nitku.

Klára:

Mami... ja... Ty si ho čítala?! Vieš to? Odkedy?

Matka:

Klárka, chod' už. Tatko by sa z toho zbláznil. Je akýsi precitlivený. Som rada, že som ju, tú druhú, spoznala. Do jednej krabičky som dala obyčajný popol, asi to bola Miškina, tá fialová. Ema nemala rada fialovú, pamätáš? Vieš, ako som sa bála! Tá jej druhá čiastočne odišla s Emou a čiastočne nám ju nechala. Strčím urnu do hrobu, keď tatka prejde spleen. Prepáč, musela som ti to povedať. Sestre nehovor nič. Lepšie už bolo. Spolieham na teba. Tak ako Ema. Si predsa naša sestrička dušička.

(Matka ju pobožká a odíde.)

4. scéna Emin list

Klárin a Emin hlas:

Milovaná sestra. Milovaná duša. Všetko už prešlo. Je za mnou. Aj keď ty vo svojom neutíchajúcom šialenom optimizme stále vzdycháš – vyhráš!

Ty vyhráš! Zachrániš sa! Ako keby bolo čo vyhrávať. Napísala som Michaele

a mojej žene, ak dokážete spraviť, čo si márnomyseľne želám, každá z vás niečo vyhrá. Túto hru vymyslela Klára! A potom, na moju počesť, sa budete môcť opiť do nemoty v krčme na brehu cudzieho ostrova. Nikto nás plakať neuvidí. Snažila si sa, nemusela, chcela som uveriť a pochopiť seba, našich, no vždy som vedela, že lížeme med cez sklo.

KONIEC

